

Na temelju članka 58. i 118. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (87/08, 86/09, 92/10, 105/10 – ispr., 90/11, 16/12, 86/12, 94/13, 152/14, 7/17 i 68/18) i na temelju članaka 92. i 204. Statuta Komercijalne i trgovačke škole Bjelovar, nakon razmatranja na sjednicama Nastavničkog vijeća, Vijeća roditelja i Vijeća učenika, Školski odbor Komercijalne i trgovačke škole Bjelovar, na sjednici održanoj 12. lipnja 2019. godine donosi

ETIČKI KODEKS NEPOSREDNIH NOSITELJA ODGOJNO-OBRAZOVNE DJELATNOSTI KOMERCIJALNE I TRGOVAČKE ŠKOLE BJELOVAR

Opće odredbe

Članak 1.

Etički kodeks je skup moralnih načela i načela profesionalne etike kojih se trebaju pridržavati neposredni nositelji odgojno-obrazovne djelatnosti (nastavnici, stručni suradnici i ravnateljica) Komercijalne i trgovačke škole Bjelovar (u daljnjem tekstu: Škola) u svojem javnom i profesionalnom djelovanju.

Načela Etičkog kodeksa primjenjuju se na odgovarajući način i na osobe koje nisu nastavnici i stručni suradnici, ali sudjeluju u radu i djelovanju Škole.

Izrazi koji se koriste za osobe u muškom rodu su neutralni i odnose se na muške i na ženske osobe.

Članak 2.

Etičkim kodeksom uređuju se obveze i prava neposrednih nositelja odgojno-obrazovne djelatnosti (u daljnjem tekstu: nastavnici, stručni suradnici i ravnateljica) i ostalih radnika Škole, odnos nastavnika, stručnih suradnika i ravnateljice prema učenicima, odnos nastavnika i stručnih suradnika prema roditeljima, strankama i ostalim radnicima Škole, međusobni odnos učenika, primjereni način ophođenja i odijevanja u Školi i druge odredbe ponašanja u školskom okruženju i neposrednom odgojno-obrazovnom radu.

Članak 3.

Obveza je osoba iz članka 1. postupati savjesno i odgovorno prema pravilima struke i u skladu s temeljnim načelima uljudnog ponašanja, humanosti, moralnosti, ispravnosti vodeći se etičkim i obiteljskim odgojem, domoljubljem, njegovanjem narodne kulture, tradicije i civilizacijskih stečevina te vrijednosti zaštićenih međunarodnim pravom, osobito vodeći računa o pravima djece.

Članak 4.

U svom radu nastavnici i stručni suradnici trebaju slijediti humana načela i načela znanstvene kritičnosti. Trebaju ukazivati na nestručne tvrdnje povezane sa svojom strukom i nedopušteno ponašanje koje nije u skladu s odgojno-obrazovnom djelatnošću, izbjegavajući pri tom povrijediti i podcijeniti druge. Moralna je obveza svakog da ukaže na neetičko ponašanje nastavnika, stručnih suradnika, ravnateljice i učenika odnosno na kršenje odredaba ovog Etičkog kodeksa.

Članak 5.

Nastavnici, stručni suradnici i ostali radnici Škole dužni su čuvati poslovnu tajnu Škole dok god ona nije javno objavljena od nadležnih tijela Škole također svojim ponašanjem i izgledom na radnom mjestu i na javnim mjestima trebaju čuvati dignitet struke i ugled Škole. Kod obavljanja privatnih poslova neprimjereno je isticati svoj položaj ili ovlaštenja u Školi.

Odnos nastavnika i učenika

Članak 6.

Nastavnici i stručni suradnici dužni su postupati jednako prema svim učenicima bez

diskriminacije ili povlašćivanja na temelju rase, boje kože, spola, dobi, nacionalnosti, etničke i vjerske pripadnosti, socijalnog ili imovnog stanja, obiteljske situacije ili bilo kojoj drugoj osnovi.

Članak 7.

Nastavnici i učenici u međusobnoj komunikaciji moraju poštovati principe nenasilne komunikacije te poticati uspostavljanje međusobnog povjerenja, uvažavanja i tolerancije.

Nastavnici potiču učenike na aktivno sudjelovanje u nastavnom procesu, kritičko i argumentirano mišljenje i brinu o intelektualnom, ali i moralnom razvoju učenika uz primjenu najboljih stručnih, profesionalnih i znanstvenih metoda.

Dužnost je nastavnika i stručnih suradnika uvažavati i prihvaćati učenike s različitim sposobnostima i interesima i omogućiti im odgovarajući intelektualni, emocionalni, moralni i duhovni razvitak u skladu s njihovima mogućnostima.

Učenike treba motivirati za učenje i aktivno sudjelovanje u nastavnom procesu kao i za druge oblike stvaralaštva, poticati na izražavanje vlastitog mišljenja te kod njih razvijati samopouzdanje.

Članak 8.

Kriteriji praćenja rada i ocjenjivanja znanja učenika moraju biti objektivni, ujednačeni i unaprijed poznati učenicima uz obvezu javnog izricanja ocjene i obrazloženja ocjene u razrednom odjelu.

Članak 9.

Zabranjeno je fizičko kažnjavanje učenika te svaka metoda psihološkog pritiska kojim se učenik dovodi u ponižavajući položaj ili se njome stvara osjećaj manje vrijednosti ili povrede dostojanstva učenika kao što je verbalno vrijeđanje učenika.

Članak 10.

Kod saznanja o bilo kakvom obliku fizičkog ili psihičkog nasilja nad učenicima ili bilo kojem drugom društveno neprihvatljivom ponašanju koje može štetiti razvoju i tjelesnom ili psihičkom integritetu učenika, nastavnik i stručni suradnik dužan je u najkraćem mogućem roku izvijestiti ravnatelja Škole, koji je o tome obavezan izvijestiti nadležne institucije.

Članak 11.

U obavljanju odgojno-obrazovne struke nastavnici i stručni suradnici dužni su osobito brižno postupati sa svim informacijama kojima raspolažu o učenicima ili njihovim obiteljima uz obvezu da svi ti podaci predstavljaju profesionalnu tajnu.

Dužnost čuvanja službene i profesionalne tajne obvezuje i nakon prestanka rada u školi, osim u situacijama kada je to odredbama posebnih zakona propisano, odnosno u postupcima pred nadležnim tijelima.

Članak 12.

Učenici su dužni nastavnike, stručne suradnike i ostale radnike Škole poštivati i uvažavati.

Učenicima nije dopušteno bez odobrenja nastavnika snimanje ili korištenje video i audio tehnike za vrijeme nastavnog procesa.

Odnos nastavnika i stručnih suradnika prema roditeljima

Članak 13.

Nastavnici i stručni suradnici obvezni su njegovati suradničke, suodgovorne i tolerantne odnose s roditeljima odnosno skrbnicima učenika.

Članak 14.

Na zamolbu ili zahtjev roditelja ili skrbnika učenika dužni su ga primiti na razgovor te saslušati ako se time ne remeti redoviti nastavni proces.

U vrijeme predviđeno za informacije nastavnik-razrednik je dužan biti dostupan svim roditeljima zainteresiranima za razgovor.

Članak 15.

Odnos nastavnika i stručnog suradnika prema roditeljima ili skrbnicima treba biti pristojan i tolerantan uz obvezu uvažavanja stavova roditelja ili skrbnika, vodeći računa o dobrobiti učenika.

Posebnu pozornost treba obratiti na osobe s invaliditetom i druge osobe s posebnim potrebama.

Članak 16.

Radi ostvarivanja osnovnog obrazovnog cilja – usvajanja nastavnog gradiva do potrebnog minimuma, kao i poticanje nadarenih učenika za napredovanje nužno je surađivati s roditeljima.

Odnos nastavnika i stručnih suradnika međusobno, prema stranka i drugim radnicima Škole

Članak 17.

Odnosi među nastavnicima i stručnim suradnicima temelje se na kolegijalnosti, povjerenju, međusobnom uvažavanju, poštovanju znanja, stručnosti i dostojanstva, stvaralačkoj suradnji, profesionalnoj i ljudskoj solidarnosti.

Nastavnici i stručni suradnici trebaju uvažavati tuđa mišljenja, poticati stručnu suradnju i međusobnu toleranciju.

Članak 18

Nastavnici i stručni suradnici moraju čuvati i štitići svoj osobni i profesionalni ugled, te ugled svojih kolega i Škole.

Nastavnici i stručni suradnici te ostali radnici Škole ne smiju komentirati rad svojih kolega pred trećim osobama, a pogotovo osobama izvan Škole. Na eventualne pogreške upozorit će kolegu i ponuditi pomoć, upoznati s predmetom stručne službe Škole ili/ i ravnatelja ili će inicirati raspravu na stručnim tijelima.

Članak 19.

Nastavnici i stručni suradnici ne smiju činiti, niti od kolega tražiti da čine bilo koju radnju koja je u suprotnosti s pedagoškim i moralnim načelima ili zakonskim propisima, bez obzira na vanjske utjecaje i moguće pritiske sa bilo koje strane.

Nastavnici, stručni suradnici i drugi radnici zaposleni u Školi ne smiju tražiti darove, poticati darivanje niti primati darove zbog kojih bi se moglo pretpostaviti da utječu na profesionalnost i objektivnost u obavljanju posla i donošenju odluka.

Članak 20.

Prema strankama nastavnici, stručni suradnici i ostali radnici škole obvezni su ponašati se kulturno i susretljivo i dati svaku informaciju kojom raspolažu odnosno uputiti ih nadležnoj osobi ili tijelu.

Članak 21.

Odnos radnika u Školi, zasniva se na uzajamnom poštovanju, suradnji i nenasilnoj komunikaciji.

Odnos između učenika Škole

Članak 22.

Odnosi između učenika temelje se na međusobnoj osobnoj, vjerskoj, nacionalnoj i drugog toleranciji. Učenici trebaju uvažavati i poštovati osobnost i stavove svakog drugog učenika.

Članak 23.

Dužnost učenika je pomagati jedan drugome. Učenici trebaju težiti da djeluju kao homogena zajednica na nivou razrednog odjela i Škole.

Članak 24.

U Školi i izvan Škole između učenika ne smije biti omalovažavanja, vrijeđanja i nasilja bilo koje vrste.

Članak 25.

Učenici ne smiju prijetiti jedni drugima, ne iznositi neistine ili neprovjerene podatke kojima se narušava ugled i osobnost pojedinca, te ne otuđivati i ne uništavati imovinu drugih učenika, ostalih osoba ili Škole.

Etičko povjerenstvo

Članak 26.

Za promicanje etičkih načela i praćenje primjene određena odredaba Etičkog kodeksa i ispunjavanja obveza iz etičkog kodeksa u Školi se osniva Etičko povjerenstvo.

Etičko povjerenstvo donosi mišljenja o načelnim pitanjima kao i o usklađenosti ponašanja u konkretnim slučajevima s načelima i odredbama Etičkog kodeksa.

Etičko povjerenstvo odlučuje o davanju suglasnosti za provođenje istraživanja među učenicima/učenicama Škole.

Članak 27.

Etičko povjerenstvo imenuje ravnateljica na prijedlog Nastavničkog vijeća.

Etičko povjerenstvo ima tri člana/članice od kojih je jedan predsjednik/predsjednica.

Mandat Etičkog povjerenstva je četiri godine.

Članak 28.

Postupak pred Etičkim povjerenstvom pokreće se zahtjevom za davanje mišljenja o povredama etičkih načela Kodeksa.

Zahtjev mogu podnijeti nastavnici i stručni suradnici, učenici, roditelji ili skrbnici koji smatraju da je neki od obveznika primjene Etičkog kodeksa postupio suprotno odredbama Kodeksa.

U postupku ispitivanja povreda Etičkog kodeksa treba osigurati jednake mogućnosti pritužbe i ravnopravan položaj za sve sudionike.

Ako se mišljenje traži u vezi s pitanjem koje se tiče ponašanja učenika ili je pitanje od neposredne važnosti za učenike, Povjerenstvo se proširuje za dva člana koji se imenuju iz reda učenika, a imenuje ih Vijeće učenika.

Povjerenstvo može od podnositelja zahtjeva zatražiti dodatna razjašnjenja i obavijesti.

Članak 29.

Zahtjev za suglasnost za provođenje istraživanja među učenicima Škole podnosi se u pisanom obliku.

Za ispitivanje (anketiranje) učenika koje se odnosi na redovitu djelatnost Škole i ono što iz nje proizlazi (npr. samovrednovanje, evaluacija predavanja i radionica) ne podnosi se zahtjev Etičkom povjerenstvu.

Članak 30.

Na pitanja iz svoje nadležnosti Etičko povjerenstvo donosi mišljenje u roku 30 dana od dana podnošenja pisanog zahtjeva.

Mišljenje iz stavka 1. ovoga članka Etičko povjerenstvo donosi jednoglasno.

Ako mišljenje nije dano jednoglasno, član Povjerenstva koji je imao različiti stav od ostalih (većine), ima pravo svoje izdvojeno mišljenje priložiti uz mišljenje povjerenstva.

Protiv mišljenja Povjerenstva nije dopuštena žalba.

Članak 31.

Etičko povjerenstvo na kraju mandata dostavlja ravnatelju izvješće o svom radu.

Prijelazne i završne odredbe

Članak 32.

Ravnateljica Škole ili osoba koju ona ovlasti, dužna je svaku osobu s kojom je sklopljen ugovor o radu upoznati s odredbama ovog Etičkog kodeksa prije početka rada u Školi.

Članak 33.

Stupanjem na snagu ovog Etičkog kodeksa prestaje vrijediti Etički kodeks, KLASA: 003-05/15-01/01, URBROJ: 2103-68-04-15-11 od 2. studenog 2015. godine.

Članak 34.

Ovaj Etički kodeks stupa na snagu danom objave na Oglasnoj ploči Škole.

KLASA: 003-05/19-01/01
URBROJ: 2103-68-04-19-12
U Bjelovaru, 12. lipnja 2019.

Predsjednik Školskog odbora:
Zoran Atlija, dipl. oec.

Etički kodeks objavljen je na oglasnoj ploči Škole 13. lipnja 2019. godine.

Ravnateljica:
Nataša Vibiral, univ. spec. oec.